MINISTERUL EDUCAŢIEI ŞI CERCETĂRII
INSPECTORATUL ŞCOLAR AL JUDEŢULUI SUCEAVA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ„ȘTEFAN CEL MARE” CÂRLIBABA
COMUNA CÂRLIBABA, JUDEŢUL SUCEAVA
TEL / FAX: 0230-575806. e-mail: scoala_cirlibaba@yahoo.com

PLAN DE ACȚIUNE -SEGREGARE

2025-2030

INTRODUCERE

Educația incluzivă este definită ca "procesul de a se adresa și a răspunde diversității nevoilor tuturor copiilor/tinerilor prin intensificarea participării la procesul de învățare, la împărtășirea ideilor despre culturi și comunități diferite și la reducerea excluziunii din și în educație. Aceasta implică schimbări și modificări în conținut, abordări, structuri și strategii, o viziune comună care acoperă toți copiii/tinerii și convingerea că este responsabilitatea sistemului de a-i educa pe toți".

La baza educației incluzive stă dreptul la educație statuat în Declarația Universală a Drepturilor Omului (1948): "Orice persoană are dreptul la învățătură. Învățământul trebuie să fie gratuit, cel puțin în ceea ce privește învățământul elementar și general. Învățământul tehnic și profesional trebuie să fie la îndemâna tuturor, iar învățământul superior trebuie să fie de asemenea egal, accesibil tuturor, pe bază de merit. Învățământul trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale. El trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța, prietenia între toate popoarele și toate grupurile rasiale sau religioase ..."

Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale detaliază dreptul la educație ca obligație a oricărui stat: "Statele părți la prezentul pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană la educație. Ele sunt de acord că educația trebuie să urmărească deplina dezvoltare a personalității umane și a simțului demnității sale și să întărească respectarea drepturilor omului și libertăților fundamentale. Pe lângă aceasta, ele sunt de acord că prin educație orice persoană trebuie să devină capabilă de a juca un rol util într-o societate liberă, că educația trebuie să favorizeze înțelegerea, toleranța și prietenia între toate națiunile și toate grupurile rasiale, etnice sau religioase și să încurajeze dezvoltarea activităților Națiunilor Unite pentru menținerea păcii."

O altă prevedere importantă din punctul de vedere al educației incluzive este interzicerea discriminării și egalitatea în fața legii, din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice: "Toate persoanele sunt egale în fața legii și au, fără discriminare, dreptul la o ocrotire egală din partea legii. În această privință legea trebuie să interzică orice discriminare și să garanteze tuturor persoanelor o ocrotire egală și eficace contra oricărei discriminări, în special de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau întemeiată pe orice altă împrejurare."

În cazul României, reformarea sistemului educațional și adaptarea lui, conform criteriilor educației incluzive, a demarat în anul 2003, prin implementarea programului PHARE Access la educație pentru grupurile dezavantajate. Pe lângă investițiile în infrastructură și formarea profesorilor, acest program a constituit o platformă pentru reformarea sistemului de educație. Astfel, au fost adoptate o serie de reglementări care promovează educația incluzivă și care au fost rezultatul colaborării sistemului educațional cu alți factori interesați: organizații neguvernamentale, organizații internaționale etc.

1. DEFINIREA PROBLEMELOR

Educaţia este factorul strategic al dezvoltării de perspectivă şi priveşte modelarea multidimensională şi anticipativă a factorului uman. Astfel, conceptele de calitate, eficienţă, echitate şi deschiderea sistemului de educaţie către alte sisteme (economic, social, cultural etc.) au devenit fundamente pentru politicile în domeniu (vezi Anexa 1) din România, cu scopul de a oferi tuturor cetăţenilor oportunităţi de a învăţa oricând, oriunde şi în ce mod alege fiecare.

În ultimii ani, diminuarea abandonului şcolar, menţinerea cât mai mult a indivizilor în sistemul de educaţie şi adaptarea sistemului de învăţământ la cerinţele pieţei muncii, pentru a evita „producerea" de viitori şomeri, au constituit priorităţi ale reformei sistemului de educaţie românesc.

În ceea ce priveşte accesul egal şi echitabil la educaţie, sunt de relevat următoarele obiective :

1. Asigurarea accesului egal şi universal la învăţământul obligatoriu;

2. Creşterea şanselor de succes şcolar pentru copiii/tinerii din zonele şi segmentele sociale defavorizate (mediul rural, copiii/tinerii de etnie roma, cu CES, marginalizaţi sau în situaţie de sărăcie severă);

3. Creşterea oportunităţilor de participare şcolară şi de formare profesională pentru categoriile defavorizate, asigurarea unei educaţii de calitate pentru toţi;

4. Profesionalizarea absolvenţilor învăţământului obligatoriu, în vederea inserţiei efective pe piaţa muncii;

5. Îmbunătăţirea şi diversificarea formelor de suport pentru persoanele/copiii cu nevoi speciale de educaţie;

6. Extinderea principiului educaţiei incluzive, prin creşterea participării la învăţământul de masă.

În ciuda tuturor problemelor cu care se confruntă sistemul educaţional românesc, acesta are un nivel calitativ bun, generând rezultate bune în cadrul competiţiilor/concursurilor internaţionale la diferite discipline. Cu toate acestea, rezultatele la testele internaţionale de tip PISA sau TIMSS nu sunt la fel de bune precum cele de la olimpiadele de matematică, informatică sau ştiinţe, spre exemplu. Acest lucru ne conduce la concluzia că, pe de o parte, calitatea predării nu este aceeaşi pentru toţi copiii şi, pe de altă parte, sistemul acordă încă mult prea multă importanţă copiilor foarte buni şi mai puţină atenţie celor cu rezultate slabe. Ceea ce contează, în ultimă instanţă este calitatea bună a educaţiei oferite tuturor copiilor, calitate care poate garanta atât succesul masei de elevi, cât şi a celor mai talentaţi dintre aceştia.

În plus, o altă caracteristică este tendinţa de a cere aceleaşi performanţe de la toţi copiii, fără a înţelege diferenţele naturale, fireşti care există între ei. Multe cadre didactice cred că un copil care înregistrează un eşec şcolar este singurul responsabil pentru acest lucru, ca şi cum nu ar fi fost capabil să corespundă cerinţelor şcolii; se consideră, aşadar, că este obligaţia copilului de a se ridica la nivelul cerinţelor şcolii şi de a atinge standardele şcolare. Puţine cadre didactice înţeleg şi acceptă faptul că eşecul unui copil este, de asemenea, şi eşecul lor şi faptul că, şcoala este cea care ar trebui să se adapteze la nevoile copilului şi nu invers.

Unele cadre didactice sunt capabile şi sunt dispuse/dornice să se schimbe şi să se îndrepte către o educaţie centrată pe copil, individualizată. Metodologia de evaluare, atât pentru copii/elevi, cât şi pentru cadrele didactice s-a schimbat tocmai pentru a da greutate criteriilor privind accesul la educaţie pentru toţii copiii/elevii, a celor privind măsurarea progresului şcolar şi nu a rezultatelor, a celor privind crearea unui mediu deschis şi prietenos în şcoală, gata să primească şi să pună în valoare pe fiecare. Evaluarea practicată azi de majoritatea cadrelor didactice are, ca prim obiectiv, să surprindă ceea ce ştie elevul şi nu să-l sancţioneze pentru ceea ce nu ştie. Pentru moment, criteriile privind rezultatele bune în examene sau concursuri, numărul celor cu rezultate foarte bune prevalează încă, dar, în acelaşi timp, s-au făcut paşi pentru schimbarea acestei abordări.

Sistemul devine, pe zi ce trece, din ce în ce mai deschis, iar criteriile şcolii incluzive (ex.: numărul copiilor/elevilor care au fost sprijiniţi să evite abandonul şcolar, numărul celor care au fost integraţi în învăţământul de masă sau al celor care şi-au îmbunătăţit rezultatele şcolare) trebuie să devină la fel de importante ca şi cele selective, direct legate de grupul aşa-zişilor „aleşi".

În acest context, conducerea Şcolii Gimnaziale Nr. 19 Braşov este conştientă de faptul că accesul la educaţie este interconectat cu incluziunea, anti-discriminarea şi desegregarea şi că este răspunzător pentru a acţiona în consecinţă.

2. ANALIZA SITUAȚIEI

Organizarea şi funcţionarea sistemului românesc de educaţie este reglementată de Legea învăţământului nr.1/2011, cu modificările şi completările ulterioare. Legea prevede că toţi cetăţenii români au drept de acces egal la toate nivelurile şi formele de educaţie, indiferent de sex, rasă, naţionalitate, afiliere religioasă sau politică, statut social sau economic. Învăţământul public este gratuit. Documentele internaţionale la care România a aderat, precum şi legislaţia românească, garantează dreptul la educaţie diferenţiată în beneficiul individului, dar şi al întregii societăţi.

Pentru elevii aparţinând minorităţilor naţionale, legea prevede asigurarea învăţământului în limba maternă, atunci când e posibil. Curriculumul şi Abecedarul pentru minorităţi sunt similare cu cele utilizate în celelalte şcoli în care predarea se face în limba română. Pentru minorităţi mai numeroase, precum ar fi minoritatea maghiară, o reţea importantă de şcoli este organizată la toate nivelurile de învăţământ, cu predare în limba maternă. Pentru minorităţile mai puţin numeroase, unde predarea în limba maternă nu este posibilă din cauza insuficienţei resurselor umane, unele dintre discipline sunt predate în limba maternă şi altele în limba română. Pentru minorităţile etnice foarte puţin numeroase, rare, dacă nu se poate asigura organizarea anterior prezentată, cel puţin studiul limbii materne este asigurat. Deşi minoritatea romă este semnificativă ca număr, nu a existat până acum o tradiţie în predarea în limba romani. În acest sens, în ultimii 20 de ani au avut loc o serie de progrese şi dezvoltări curriculare privind acest subiect, existând deja un număr semnificativ de institutori pentru predarea limbii romani, precum şi un număr semnificativ de manuale şi materiale suport în limba romani.

În România, copiii cu cerinţe educative speciale au acces la educaţie şi se pot înscrie, în funcţie de nivelul/gradul de deficienţă, în sistemul de învăţământ special, în aşa numitele şcoli speciale sau în şcolile de masă. Elevii cu deficienţe cu grad mediu, severe, profunde sau asociate sunt înscrişi în şcolile speciale. Elevii cu deficienţe uşoare, cu deficienţe de limbaj sau cu un deficit de învăţare, cu deficienţe de comportament sau socio-afective sunt integraţi în şcolile de masă şi beneficiază de servicii de sprijin. În funcţie de tipul de deficienţă, elevii din învăţământul special pot să urmeze curriculumul şcolii de masă, un curriculum uşor adaptat sau un curriculum specific pentru şcolile speciale.

Şcolile de masă dezvoltă o serie de servicii de sprijin pentru copiii cu diferite cerinţe speciale:

a. Pentru copiii cu deficienţe de vorbire şi cu un deficit de învăţare există centrele logopedice interşcolare, cu specialişti care utilizează terapii specifice pentru corectarea şi depăşirea deficienţelor amintite.

b. Pentru copiii cu deficienţe de comportament şi dificultăţi de adaptare există centrele de asistenţă psihopedagogică, unde consilierii psihopedagogi oferă servicii specifice atât copiilor în situaţii de risc sau criză, cât şi părinţilor acestora.

c. Pentru copiii din şcolile de masă cu deficienţe identificate şi recunoscute (certificate) de către Comisia pentru Protecţia Copilului, există servicii de sprijin/cadre didactice itinerante.

Şcoala Gimnazială Nr. 19 Braşov beneficiază de un mediator şcolar şi de un profesor de sprijin, angajat al CJRAE Brasov.

2.1. Evoluţia măsurilor privind grupurile dezavantajate (copii cu cerinţe educative speciale, copii romi, copii din zone/comunităţi dezavantajate socio-economic)

A. Măsuri legislative;

B. Măsuri privind dezvoltarea instituţională;

C. Programe şi Proiecte educaţionale specifice.

În ceea ce priveşte măsurile legislative, se pot menţiona:

a) Schimbări în Legea învăţământului privind generalizarea grupei pregătitoare pentru şcoală, având în vedere o mai bună pregătire pentru şcoală şi pentru viaţă a copiilor preşcolari şi, implicit, prevenirea abandonului şi a eşecului şcolar pe traseul şcolarizării viitoare (2003);

b) Schimbări în Legea învăţământului privind introducerea programului tip "A doua şansă" şi la nivelul învăţământului primar;

c) Ordonanţa de urgenţă nr. 96/2002 privind acordarea de produse lactate şi de panificaţie pentru elevii din învăţământul primar şi gimnazial de stat şi privat, precum şi pentru copiii preşcolari din grădiniţele de stat şi private cu program normal de 4 ore;

d) Hotărârea Guvernului nr. 1488/2004 (cu modificările ulterioare) pentru implementarea programului naţional de protecţie socială „Bani de liceu" pentru elevii care urmează, la cursuri de zi, liceul sau învăţământul profesional – şcoala de arte şi meserii şi anul de completare, program care constă în acordarea unui sprijin financiar lunar din sume alocate de la bugetul de stat;

e) Ordinul de ministru nr.1539/19.07.2007 privind normele de încadrare şi de activitate ale mediatorului şcolar, persoane care au rolul de a sprijini participarea tuturor copiilor din comunitate la învăţământul general obligatoriu, încurajând implicarea părinţilor în educaţia copiilor şi în viaţa şcolii şi facilitând colaborarea dintre familie – comunitate – şcoală;

f) Ordinul nr. 6134/2016 privind interzicerea segregării şcolare în unităţile de învăţământ preuniversitar;

g) Ordinul de ministru nr. 1529 din 19.07.2007 privind dezvoltarea problematicii diversităţii în curriculumul naţional; Dintre măsurile privind

dezvoltarea instituţională putem aminti:

a) Elaborarea şi dezvoltarea Strategiei Naţionale privind Educaţia Timpurie în vederea îmbunătăţirii calităţii sistemului educaţional şi pentru a asigura dreptul fiecărui copil la educaţie şi la dezvoltarea la maximum a potenţialului propriu;

b) Revizuirea Planului general de măsuri – anexă a Strategiei Naţionale de Îmbunătăţire a Situaţiei Romilor, a Planului pentru Incluziune din cadrul Decadei pentru Incluziune a Romilor şi armonizarea acestora cu politicile şi programele Ministerului Educaţiei în domeniu;

c) Acordarea de locuri speciale pentru romi în licee şi universităţi (pentru nivelul preuniversitar, măsura a debutat începând cu anul şcolar 2000/2001)

d) Stimularea tinerilor romi pentru a-şi continua studiile după bacalaureat şi formarea lor ca profesori în comunităţile cu romi, prin cursuri cu frecvenţă redusă sau învăţământ la distanţă;

e) Educaţie la domiciliu sau în spitale pentru copiii/tinerii care, datorită unor probleme medicale, nu pot fi înscrişi într-o şcoală (ei folosesc acelaşi curriculum ca şi învăţământul de masă; profesorii/învăţătorii itineranţi sunt cei care predau şi în învăţământul de masă; metodele de lucru utilizate în învăţământul de masă pot fi adaptate);

f) Elaborarea şi adaptarea curriculumului naţional pentru diferitele tipuri de grupuri dezavantajate şi, în plus, elaborarea de auxiliare didactice adecvate pentru elevi şi cadrele didactice;

g) Acordarea, anuală, de burse şcolare pentru elevii din familii dezavantajate socio-economic;

h) Acordarea, anual, de rechizite pentru copiii/elevii din familii cu venituri reduse;

i) Acordarea de subvenţii pentru transportul copiilor din zonele dezavantajate. În lista programelor şi proiectelor educaţionale specifice putem menţiona:

a) Programul de reabilitare al şcolilor (1998-2002 şi 2003-2009), care vizează accesul egal la şi asigurarea unei educaţii de calitate, prin îmbunătăţirea condiţiilor şi a resurselor materiale din şcoli (program finanţat de Banca Mondială, Fondul Social de Dezvoltare şi Guvernul României) prin care s-a reabilitat corpul de cladire A;

b) Proiectele PHARE „Acces la educaţie pentru grupuri dezavantajate" (copii romi, copii din medii socio-economice dezavantajate, copii cu CES integraţi în şcolile de masă etc.) care au avut în vedere îmbunătăţirea accesului la educaţie şi creşterea calităţii educaţiei la nivelul învăţământului preşcolar şi al învăţământului obligatoriu. Una dintre componentele importante ale acestor proiecte a fost înfiinţarea, în toate cele 36 de judeţe participante, a unor Centre de Resurse pentru Educaţie Incluzivă, cu utilizarea resurselor umane din şcolile speciale şi, astfel, crearea unui instrument important, care să contribuie la integrarea copiilor/tinerilor cu CES în învăţământul de masă şi, de fapt, a oricărui copil/tânăr care se confruntă cu o nevoie/problemă temporară sau permanentă în timpul procesului educaţional (deficienţă sau barieră lingvistică, dificultăţi de învăţare, bariere etnice sau datorate condiţiilor socio-economice ale familiei etc.).

3. VIZIUNE, PRIORITĂȚI, OBIECTIVE

Odată cu demararea procesului de pregătire a aderării la Uniunea Europeană, tema incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile, dezavantajate, a devenit o constantă a preocupărilor României, un domeniu în care a fost nevoie de îmbunătățirea cadrului legislativ, reformarea unor instituții sau crearea altora noi. Incluziunea socială, așa cum este definită în documentele europene, este un proces continuu prin care se asigură că orice persoană, indiferent de experiență sau de circumstanțele de viață, reușește să își atingă întregul potențial, proces prin care societățile caută să reducă inegalitatea, să promoveze coeziunea socială și să pună în echilibru drepturile și responsabilitățile individuale. Incluziunea socială asigură accesul grupurilor dezavantajate la oportunități și resurse, un standard de viață și bunăstare considerat a fi normal în societate, precum și participarea la procesul de luare a deciziilor care afectează viața lor de zi cu zi și drepturile lor fundamentale.

Pentru o educație incluzivă e nevoie de schimbări majore, sistemice, la nivel de școală și la nivel de clasă, în curriculum și în metodele de predare, în responsabilitățile cadrului didactic, în organizarea școlii și a claselor, în atitudinea cadrelor didactice față de participarea la educație a copiilor din grupurile dezavantajate, în adaptarea materialelor didactice, în modul de alocare al resurselor, în relația școlii cu părinții și comunitatea, în elaborarea și conținutul politicilor publice.

3.1. VIZIUNE

România va deveni o societate informațională bazată pe cunoaștere, al cărui motor de dezvoltare este un sistem educațional în care toți copiii și tinerii vor beneficia de sprijin pentru o educație de calitate, nediscriminatorie, participativă și internaționalizată, care să îi ajute să dobândească setul de competențe necesare pentru:

- împlinire și dezvoltare personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia și a dorinței de a învăța pe parcursul întregii vieți;

- integrare socială și participarea activă în societate, ca cetățean care beneficiază de drepturile fundamentale stipulate de documentele internaționale și care își asumă responsabilități în societate;

- ocuparea unui loc de muncă și participarea la funcționarea și dezvoltarea unei economii durabile.

3.2. SCOPUL PLANULUI DE ACTIUNE

Scopul planului de acțiune este de a oferi o foaie de parcurs pentru Școala Gimnazială Nr. 19 Brașov, în transformarea procesului instructiv-educativ într-un sistem bazat pe principiile educației incluzive.

3.3. VALORI, PRINCIPII

În implementarea planului de acțiune, Școala Gimnazială Nr. 19 Brașov are în vedere următoarele principii:

1. Egalitatea în drepturi a tuturor cetățenilor reprezintă o valoare universală, proclamată atât de documentele internaţionale privind drepturile omului cât şi de Constituţia României.

2. Asigurarea dreptului la educaţie de calitate a tuturor copiilor, indiferent de origine etnică, religie, dizabilităţi, mediu de proveniență, statut social etc.

3. Realizarea unui proces de învățământ care are la bază educaţia incluzivă este o necesitate pentru a asigura realizarea deplină a potenţialului copiilor.

4. Diversitatea etnică şi religioasă este o valoare esenţială într-un sistem care are la bază educaţia incluzivă. Identitatea comunităţilor multietnice este promovată la nivelul şcolii, relevanţa etnică fiind parte din calitatea educaţiei.

5. Şcoala este o instituţie deschisă, care colaborează cu administraţia locală, părinţii copiilor şi comunitatea în ansamblu. Legătura între şcoală şi comunitatea locală este reflectată în curriculumul la decizia şcolii, iar autorităţile locale au responsabilitatea de a susţine învăţământul.

6. Locul de rezidenţă, originea etnică, statutul social al părinţilor, dizabilitatea, religia, sexul etc., nu trebuie să constituie impedimente în accesul la o educaţie de aceeaşi calitate cu a celorlalţi copii.

7. Pentru creşterea competitivităţii pe piaţa muncii, folosirea tehnologiei informaţionale şi comunicaţionale devine o prioritate, contribuind la creşterea calităţii educaţiei.

8. Educaţia urmăreşte socializarea şi pregătirea copiilor pentru viaţă într-o societate democratică. Prin urmare, interacţiunea dintre copiii provenind din diverse medii sociale reprezintă o valoare care trebuie promovată în educaţia elevilor.

În acest context, pornind de la viziunea stabilită şi de la rezultatele studiului de impact amintit, Şcoala Gimnazială Nr. 19 Braşov, în colaborare cu alţi factori interesaţi (instituţii de specialitate, administratie locală, părinţi) şi-a propus să acţioneze în următoarele domenii prioritare:

1. DESEGREGARE

2. CALITATE ÎN EDUCAŢIE

3. COOPERARE INTERINSTITUŢIONALĂ

Obiectivele Planului de acţiune al Şcolii Gimnaziale Nr. 19 Braşov pentru asigurarea accesului la educaţie al grupurilor dezavantajate şi promovarea educaţiei incluzive vor fi grupate ţinând cont de domeniile de interes mai sus menţionate şi vor avea în vedere:

DESEGREGARE

Eliminarea segregării şi combaterea discriminării pe baze etnice, statut social, dizabilităţi sau alte criterii care afectează copiii/tinerii proveniţi din grupuri dezavantajate, precum şi promovarea unei educaţii incluzive în cadrul sistemului educaţional românesc.

CALITATE ÎN EDUCAŢIE

Asigurarea accesului gratuit şi nediscriminat al copiilor/tinerilor aparţinând grupurilor dezavantajate la învăţământul obligatoriu de calitate, inclusiv la educaţie preşcolară, în sistem public.
Dezvoltarea şi aplicarea cu consecvenţă a unor mecanisme de monitorizare şi evaluare formativă a calităţii procesului de învăţământ, valorificând cadrul deja existent (BDNE, ARCIP) şi asigurând promovarea unor măsuri care să reflecte diversitatea etnică şi culturală.

COOPERARE INTERINSTITUŢIONALĂ

O abordarea proactivă, din partea Şcolii Gimnaziale Nr. 19 Braşov, a problematicii privind grupurile dezavantajate pentru asigurarea coerenţei şi a complementarităţii cu alte servicii publice care pot avea influenţă asupra sistemului educaţional – evidenţa populaţiei, sănătate, social, protecţia copilului etc., precum şi aplicarea în mod transparent a principiilor „banii urmează copilul", „serviciile urmează copilul" ş.a.m.d.

4. IDENTIFICAREA GRUPURILOR ŢINTĂ ŞI A FACTORILOR INTERESAŢI

Grupul ţintă vizat de acest plan de acţiune include:

- copii preşcolari, elevi şi tineri din grupurile dezavantajate, cuprinşi în învăţământul obligatoriu;
- părinţii acestora;
- decidenţi şi manageri din domeniul educaţiei, sănătăţii, culturii, protecţiei copilului, muncii şi protecţiei sociale;
- profesionişti care lucrează în sistemul de învăţământ preuniversitar (cadre didactice, consilieri şcolari, mediatori şcolari etc.);
- asociaţii, instituţii guvernamentale şi neguvernamentale cu responsabilităţi în domeniu.

Totodată, au fost identificate următoarele structuri instituționale, publice și private, care pot influența pozitiv sau negativ implementarea planului de acțiune și își pot asuma părți din acest plan.

Factor	Interes/Rolul
Inspectoratul Școlar Brasov	Asigură funcţionarea reţelei şcolare preuniversitare, şcolarizarea elevilor, încadrarea personalului didactic în şcoli, îndrumarea şi perfecţionarea personalului didactic şi coordonează bibliotecile şcolare.
Casa Corpului Didactic	Asigură perfecţionarea cadrelor didactice; Organizează cursuri de formare; Oferă consultanţă şcolilor prin specialişti cu competenţe în diferite domenii de activitate.
Consiliul Județean /Prefectura Județului Brasov	Au în subordine învăţământul special; Includ în structura lor unele servicii sociale a căror colaborare este necesară în evaluarea nevoilor elevilor.

Consiliul Local Brasov /Primăria Brasov	Asigură utilizarea, dezvoltarea şi protejarea bazei didactico-materiale din unităţile de învăţământ; Includ în structura lor servicii sociale care vor coopera cu unităţile de învăţământ în evaluarea nevoilor elevilor şi acordă asistenţă cazurilor sociale.
Comisia pentru prevenirea şi eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării în mediul școlar și promovarea interculturalității din unitatea de învățământ	Asigura legislația în vigoare; Colectează date privitoare la elevii din grupurile dezavantajate; Diseminează activitățile desfășurate la nivelul comisiei Derulează activități comune cu toți factorii implicați
Organizații neguvernamentale care activează în domeniul educației	Sprijină implementarea politicilor educaţionale; Mobilizează comunitatea în sprijinul politicilor educaţionale; Supraveghează modul de implementare al politicilor educaţionale.
Agenția Națională pentru Romi	Monitorizează implementarea politicilor publice pentru romi şi oferă expertiză de specialitate în această privinţă.
Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului	Monitorizează respectarea drepturilor tuturor copiilor şi luarea tuturor măsurilor pentru crearea unei societăți demne pentru copii.
Autoritatea Naţională pentru Persoanele cu Handicap	Coordonează la nivel central activitățile de protecție şi promovare a drepturilor persoanelor cu handicap.
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării	Asigură respectarea dreptului la nondiscriminare.

5. PERIOADA DE IMPLEMENTARE A PLANULUI DE ACȚIUNE

Planul de acțiune are o durată de 5 ani, respectiv pentru perioada 2020 – 2025, având atât priorități și obiective cu caracter permanent, cât și pe termen lung, mediu și scurt.

Domeniu Prioritar 1 – DESEGREGARE

Eliminarea segregării și combaterea discriminarii pe baze etnice, statut social, dizabilităţi sau alte criterii care afectează copiii-tinerii proveniţi din grupuri dezavantajate, precum și promovarea unei educaţii incluzive în cadrul sistemului educaţional românesc.

Acțiuni:

A1. Activități de colectare/analiză a informațiilor/datelor cu privire la situația segregării în unitatea școlară

A2. Activități de informare/diseminare referitor la segregare/desegregare

A3. Activități de formare a personalului din unitatea școlară

Acțiunea 1. Activități de colectare/analiză a informațiilor/datelor cu privire la situația segregării în cadrul unității de învățământ

Responsabil: **- Comisia de specialitate din unitatea de învățământ** **Persoană/poziție: Director adjunct, responsabil comisie** **Alte structuri implicate: ONG-uri**	Beneficiari direcți ai activității Inspectoratul Scolar Brasov, școală Comunitate ONG-uri	**Relație cu alte inițiative**

Activitate	Descriere	Bugetare/ sursă bugetară	Perioadă	Indicatori	Surse de verificare	**Responsabil pentru monitorizare și evaluare**
1. Formarea unui grup de lucru pentru elaborarea unei modalități de colectare și analiză a datelor	Grupul de lucru va include membrii comisiei de specialitate din unitatea de învățământ și reprezentanți ai ONG-uri, părinților, compartimentului secretariat.	-	Anual	– grup de lucru format	– procese verbale, documente înființare	**Director unitate de învățământ**
2. Completarea și actualizarea datelor la nivelul școlii	Compartimentul secretariat, pe baza datelor prezentate de comisie, introduce în sistemul informatizat SIIIR , date care reflectă situația segregării și evoluția procesului desegregării conform itemilor definiți.	Secretariat	Anual	baza de date completată și funcțională	SIIR	**Inspectoratul Scolar Brasov** **Conducerea școlii**

Acțiunea 2. Activități de informare/diseminare referitor la segregare/desegregare

Responsabil: Structură instituțională: **Comisia de specialitate din unitatea de învățământ** **Persoană/poziție: Director adjunct** **Alte structuri implicate:** **- Inspectoratul Scolar Brasov** **- unitatea școlară** **- ONG-uri** **-mass media**	Beneficiari direcți ai activității: – comunități - școli - personal didactic - managerii școlii – publicul larg	**Relație cu alte inițiative**

Activitate	Descriere	Bugetare/ sursă bugetară	Perioadă	Indicatori	Surse de verificare	**Responsabil pentru M&E**
1. Informare cu privire la cadrul normativ referitor la diversitate, non-discriminare, desegregare	Notificare/ ordine transmise de către Inspectoratul Scolar Brasov către școală. Organizarea de dezbateri la nivelul de școlii cu factorii interesați	–	– martie 2023	– Notificare/ ordine transmise în unitatea de învățământ - Accesul factorilor interesați la această informație - Numărul activităților de informare	- Site-ul școlii	**Inspectoratul Scolar Brasov** **ONG-uri**
2. Diseminare studiu de impact, plan de acțiune privind prevenirea segregării	Comisia din unitatea de învățământ va face cunoscut aceste documente diverșilor actori implicați în actul educațional	–	– octombrie – noiembrie 2022 (studiu impact) - martie – aprilie 2023 (plan acțiune)	- documente pe site - note de informare transmise la Inspectoratul Scolar	– site-ul școlii	**Inspectoratul Scolar Brasov**

3. Campanii de prevenire a discriminării și promovare a diversității și a principiilor de incluziune în sistemul educațional	Inițierea unor campanii de profil	Comisia din unitatea de învățământ, ONG- uri	periodic	– număr campanii- număr persoane informate- număr documente distribuite- aprecierea beneficiarilor	– site-ul școlii, ONG-uri - documente de campanie elaborate	**Inspectoratul Scolar Brasov**

Acțiunea 3. Activități de formare a personalului din învățământ						
Responsabil: **- CCD Brasov ,** **Inspectoratul Scolar Brasov** **Alte structuri implicate:** **Universități, ONG- uri, școli**		Beneficiari direcți ai activității: – Personal didactic - studenți - elevi - părinți		**Relație cu alte inițiative**		
Activitate	Descriere	Bugetare /sursă bugetară	Perioadă	Indicatori	Surse de verificare	**Responsabil pentru M&E**
Dezvoltarea/ acreditarea cursurilor/modul elor de formare continuă pe tematica educației incluzive pentru cadre didactice și manageri școlari	Dezvoltarea unei școlii incluzive este determinată în bună parte de cadrele didactice și managerii școlari. Formarea acestora în domeniul educației incluzive este un prim pas în transformarea școlii.	costuri	– octombrie 2022	– cursuri, module acreditate și implementate - număr de cadre didactice formate - număr de manageri școlari formați	- oferta CCD - oferta CJRAE - site portofolii cursanți	**CCD, CJRAE, Inspectoratul Scolar, ONG**

Domeniu Prioritar 2 – CALITATE ÎN EDUCAŢIE

Asigurarea accesului gratuit şi nediscriminat al copiilor/tinerilor aparţinând grupurilor dezavantajate la învăţământul obligatoriu de calitate, inclusiv la educaţie preşcolară, în sistem public.

Acţiuni:

A1. Dezvoltarea unui sistem de culegere a datelor în vederea recenzării tuturor copiilor de vârstă preşcolară şi şcolară

A2. Stabilirea şi extinderea (ca nivel de vârstă, arie, serviciu nou)/promovarea/mediatizarea setului de programe de sprijin (care se adresează nevoilor fiecărui copil)

A3. Participarea comunităţii locale la activităţi şi programe de îmbunătăţire a accesului gratuit şi nediscriminatoriu al copiilor din grupuri dezavantajate la învăţământ obligatoriu, în sistemul public.

Acţiunea 1. Dezvoltarea unui sistem de culegere a datelor în vederea recenzării tuturor copiilor de vârstă preşcolară şi şcolară.						
Responsabil: **- Structură instituţională: Comisia din unitatea de învăţământ** **- Persoană/poziţie: Director adjunct**		Beneficiari direcţi ai activităţii – unităţile şcolare (întocmirea planului de şcolarizare, resurse umane etc.)		**Relaţie cu alte iniţiative- SIIIR, INSTITUTUL DE STATISTICĂ**		
Activitate	Descriere	Bugetare/sursă bugetară	Perioadă	Indicatori	Surse de verificare	**Responsabil pentru M&E**
1. Instituirea şi implementarea unui sistem de recenzare a copiilor (de vârstă preşcolară şi şcolară), cuprinşi şi necuprinşi în sistemul de învăţământ.	Este necesară elaborarea unui instrument (formular) de recenzare la nivelul şcolii - fişa de recensământ.	-	Octombrie-noiembrie - anual	- Nr. de copii recenzaţi: - preşcolari - copii de vârstă şcolară Nr. cazuri cuprinse în SIIIR - Sistem eficace de recenzare a copiilor operaţional.	– Liste copii înscrişi - Rapoarte din sistem - Recensământ anual.	**– SIIIR** **- Inspectoratul Scolar informatizare** **- Unitate de învăţământ / Mediatorul şcolar/ cadre didactice** **- Responsabil compartiment reţea şcolară/**

2. Crearea şi utilizarea unor instrumente de identificare, evaluare a nevoilor educaţionale, socio- culturale şi a riscurilor aferente populaţiei dezavantajate de vârstă şcolară şi preşcolară.	Elaborarea şi aplicarea unor instrumente(cu participarea cadrelor didactice + asistenţilor sociali + educaţionali, mediatori şcolari şi alţii actori relevanţi). Monitorizarea evoluţiei cazurilor identificate. Activităţi ale echipelor mixte – reprezentant primărie/asistent social, cadre didactice/mediator şcolar.	-	– aprilie - iulie 2023 – elaborare instrumente, testare - Aplicare anuală mai–iunie -Actualizarea ori de câte ori este nevoie	– Număr de instrumente aplicate - Timp de reacţie în elaborarea unor situaţii statistice privind populaţia	– Set de instrumente. - Rapoarte periodice. - Revizuirile anuale ale instrumentelor.	**Director unitate şcolară** **Primar** **CJRAE**
Acţiunea 2. Stabilirea şi extinderea (ca nivel de vârstă, arie, serviciu nou)/promovarea/mediatizarea setului de programe de sprijin (care se adresează nevoilor fiecărui copil)						
Responsabil: **- Structură instituţională: Comisiile de specialitate din unitatea de învăţământ** **- Persoană/poziţie: Director, director adjunct** **Alte structuri implicate:- CJRAE** **- DGASPC** **– ONG-uri**	Beneficiari direcţi ai activităţii; – copiii şi părinţii		**Relaţie cu alte iniţiative**			

Activitate	Descriere	Bugetare/sursă bugetară	Perioadă	Indicatori	Surse de verificare
1. Inventarierea serviciilor existente	Identificarea şi corelarea măsurilor / serviciilor oferite de diferite instituţii, agenţii naţionale sau locale, ONG- uri, prin consultare şi documentare	-	iunie – august 2020	- Lista cu serviciile existente Lista cu furnizorii de servicii - Raport asupra corelării măsurilor	**– Liste centralizate**
2. Identificarea precisă a nevoilor de servicii de sprijin	Colectarea de informaţii care descriu tipurile de servicii necesare şi identificarea potenţialilor beneficiari. Colaborare interinstituţională la nivel local – şcoală, DGASPC, Primărie	Resurse umane existente	septembrie – octombrie 2022	- Nr. de beneficiari potenţiali (cu nevoile identificate)	**– Baza de date a beneficiarilor potenţiali de servicii**
3. Extinderea serviciilor	Stabilirea de măsuri necesare şi sprijin material (după nevoile identificate). Dezvoltarea de eventuale noi servicii.	-	Anual	– Nr. de servicii create	**– Acoperirea bugetară a nevoilor identificate** **- Lista servicii oferite-potenţiali**

Acţiunea 3. Participarea comunităţii locale la activităţi şi programe de îmbunătăţire a accesului nediscriminatoriu al copiilor din grupuri dezavantajate la învăţământ obligatoriu, în sistemul public.

Responsabil:- Structură instituţională: Comisia din unitatea de învăţământ- Persoană/poziţie: Director, director adjunct **Alte structuri implicate:** **- APL** **- ONG** **-mass-media** **- biserică**	Beneficiari direcţi ai activităţii: - Comunitatea locală - Părinţi şi copii - poliţie - agenţi economici Alte structuri la nivel judeţean şi local etc.	**Relaţie cu alte iniţiative**

Activitate	Descriere	Bugetare/sursă bugetară	Perioadă	Indicatori	Surse de verificare	**Responsabil pentru M&E**
1. Adaptarea strategiilor de stimulare şi a participării comunităţii locale la îmbunătăţirea accesului la o educaţie de calitate.	Particularizarea activitatilor din strategie pentru nevoile identificate. Promovarea unor programe de educaţie parentală la nivel local, precum şi a activităţilor/proiectelor care vizează cooperarea şcoală-familie, şcoală.-comunitate	Resurse umane	Februarie – iunie 2023	– Documentul de strategie elaborat.	– Aprobare document	**Inspectoratul Scolar Brasov**

3.Implementarea strategiei de stimulare și mediatizare a participării comunității	Derularea de activităţi conform strategiei. Monitorizarea activităţilor. Asigurarea vizibilităţii tuturor evenimentelor de acest gen pe site-ul școlii.	-	Iunie 2023	- Reflectare cazuri de succes în comunitate	– Documentele elaborate - Rapoarte de monitorizare-Procese verbale ale întâlnirilor - Liste de prezență	**Inspector general Inspectoratul Scolar Directorii unității de învățământ**

Domeniu Prioritar 3 – COOPERARE INTERINSTITUŢIONALĂ

O abordarea proactivă, din partea Ministerului Educației, a problematicii privind grupurile dezavantajate pentru asigurarea coerenţei şi a complementarității cu alte servicii publice care pot avea influență asupra sistemului educațional – evidenţa populației, sănătate, social, protecția copilului etc., precum şi aplicarea în mod transparent a principiilor „banii urmează copilul", „serviciile urmează copilul" ş.a.m.d.

Acțiuni:

A1. Identificarea şi diagnosticarea nevoilor privind sprijinul şi cooperare interinstituțională pentru o educație de calitate/incluzivă

A2. Elaborarea unui set de proceduri standard cu privire la colaborarea eficientă interinstituţională: evidenţa populaţiei (înscriere la şcoală, semnalarea copiilor în situaţie de risc (abandonului familial, explotării muncii copiilor, delicvenţă juvenilă) – în vederea asigurării accesului egal la educaţie a grupurilor vulnerabile şi oferirea de servicii sociale integrate

Acţiunea 1. Identificarea şi diagnosticarea nevoilor privind sprijinul şi cooperare interinstituţională pentru o educaţie de calitate/incluzivă

Responsabil: **- Comisia din unitatea de învăţământ** **- Persoană/poziţie: Director, director adjunct** **Alte structuri implicate:** **Poliţia locală, Primăria Mun Brasov , ONG-uri** **Biserica**	Beneficiari direcţi ai activităţii: Inspectoratul Scolar Brasov Şcoala	**Relaţie cu alte iniţiative– Recomandările ONU cu privire la protecţia drepturilor copilului**

Activitate	Descriere	Bugetare/ sursă bugetară	Perioadă	Indicatori	Surse de verificare	Responsabil pentru M&E
1.Colectare date şi informaţii despre grupurile vulnerabile	Constituirea unei baze de date comune despre grupuri dezavantajate, la nivelul şcolii, disponibilă permanent pentru instituţiilor partenere.	-	permanent	– existenţa bazei de date - indicatorii primari, secundari, terţiari ai incluziunii sociale.	– Baza de date	**Inspectoratul Scolar Brasov**
2.Prelucrarea şi analiza datelor	Elaborare de rapoarte periodice cu relevanţă pentru sistemul educaţional.	-	periodic	– Indicatorii primari, secundari, terţiari ai incluziunii sociale.	– Rapoarte generate	**Inspectoratul Scolar Brasov**

3.Stabilirea unui set de recomandări privind cooperarea interinstituțională pentru fiecare parte interesată	Vor decurge responsabilități, acțiuni, pentru fiecare instituție implicată, ținând cont de interesul primordial al copilului.	-	Iunie – decembrie 2023	– responsabilități (acțiuni, pentru fiecare instituție implicată)	– Atribuțiile instituțiilor	**Inspectoratul Scolar Brasov**

Director,
Prof. Știucă-Lefcencu Adriana

Director adjunct,
prof. Popa Marilena